

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תמ"ש 21-04-24072 פלוני נ' פלוני ואח'

1

מספר בקשה: 4

בפני: כב' השופטת פאני גילת כהן

מבקשים

1. פלוני
2. פלונית

מיוצגים באמצעות עו"ד אלעזר עמר

משיב

פלוני
מיוצג באמצעות עו"ד אלין ביטון

2

3

החלטה

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

עניינה של החלטה זו הוא עתירה לסילוק התובענה מושא הליך זה על הסף.

רקע כללי

1.

המשיב בן 77 ערירי.

המשיב הוא אחיו של המבקש 1.

המבקשים הם בני זוג הנשואים זה לזה.

הצדדים כולם מתגוררים יחד בדירה נושא הליך זה.

2.

בתביעתו עותר המשיב לביטול הסכם אשר מכונה על ידו "הסכם מתנה" ונחתם ביום

14.08.1994 (להלן: "ההסכם משנת 1994") ולסעד הצהרתי לפיו הדירה היא בבעלותו.

טענותיו העיקריות של המשיב בהליך זה הן, כי במסגרת ההסכם המדבר הוא העביר

למבקשים זכויותיו בדירה ללא תמורה כפוף לקבלת זכות המגורים בה למשך כל ימי

חייו; כי העברת הזכויות בדירה למבקשים מקורה ברצונו שהם יטפלו בו בערוב ימיו;

כי ההסכם נחתם מתוך עושיק וניצול מצבו ומצוקתו הרגשית; כי מאז פרש לגמלאות

ונוכח ההתדרדרות במצבו הרפואי, בעטיים הוא חדל מהעברת כספים שהוא נהג

להפקיד בידיהם, הפנו לו המבקשים עורף והתעלמו מקיומו. לפיכך עותר הוא לביטול

הסכם המתנה.

3.

המבקשים, כאמור, הגישו בקשה לסילוק התביעה על הסף, שעה שלדים היא

קנטרנית, טורדנית ונעדרת עילה. לטענתם, המשיב נוהג בחוסר תום לב ואינו פורס

בפני בית המשפט התמונה במלואה. כך, בין היתר, לא צוין על ידו, כי הם רכשו ממנו

הזכויות בדירה באמצעות הסכם מכר שנחתם בין הצדדים ביום 04.06.1993 (להלן:

"ההסכם המכר משנת 1993"). המבקשים צירפו לבקשתם הסכם המכר, העתקים של

המחאות שנמשכו לפקודת המשיב מיום חתימת ההסכם וכתב העברת הזכויות מיום

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תמ"ש 21-04-24072 פלוני נ' פלוני ואח'

1 04.07.1993 החתום ע"י המשיב. עוד טוענים הם, כי ההסכם משנת 1994 מפנה להסכם
2 המכר משנת 1993. לדידם, ההסכם משנת 1994 אינו הסכם מתנה כי אם הסכם
3 המעניק למשיב זכות מגורים בדירה למשך כל ימי חייו, ועל שום כך נעדרת התביעה
4 עילה. כן נטען על ידם, כי המשיב פנה בחוסר תום לב לרשם המקרקעין וקיבל צו מניעה
5 אודותיו נודע להם רק לאחר שהוגשה התביעה מושא ההליך שבכותרת.

6
7 בתגובתו טוען המשיב, כי הבקשה אינה מנומקת דיה, וכי המשיבים לא עמדו בנטל
8 המוטל עליהם להוכיח שהתביעה נעדרת עילה. לטענתו, עם קבלת כתב ההגנה נודע לו
9 אודות ההסכם המכר משנת 1993 (סעיף 6 לתגובה). כן נטען על ידו, כי המבקשים לא
10 עמדו בנטל המוטל עליהם להראות שהוא קיבל ההמחאות היות שההמחאות שהוצגו
11 על ידם התקבלו בידיהם עבור מכירת הזכויות בדירתם. לדידו, מנסח הרישום עולה,
12 כי הזכויות בדירה הועברו ללא תמורה, ולא ברור האם דווח לרשות המסים אודות
13 העסקה מושא הסכם המכר משנת 1993. כן נטען על ידו, כי אם אכן נחתם בין הצדדים
14 הסכם המכר משנת 1993, לא ברור מדוע נחתם הסכם נוסף בשנת 1994 ומדוע הסכימו
15 המבקשים ליתן לו זכות מגורים בדירה במשך 30 שנה, ואף לא ברור מדוע המבקש 1
16 פנה אליו במס' הצעות לשם הסדרת עזיבתו את הדירה. המשיב מפנה להלכה הפסוקה
17 לפיה סעד של סילוק על הסף הוא קיצוני, אשר על ביהמ"ש לתיתו במקרים חריגים
18 בלבד.

דיון והכרעה

19
20
21 5. כידוע, קולמוסים רבים נשברו בעניין הזחירות הנדרשת מצד בית המשפט בדונו
22 בבקשות לסילוק על הסף, משתוצאת ההיעתרות להן היא נעילת דלתות בית המשפט
23 בפני בעל דין – צעד קיצוני השמור למקרים חריגים בלבד.

24
25 ראו בעניין זה פסיקת בית המשפט העליון: "מחיקת תובענה או דחייתה על הסף הן
26 בגדר אמצעים, הננקטים בליט ברירה, ופתרון ענייני של כל מחלוקת, לגופה, הוא
27 לעולם עדיף. רצוי, על כן, שבית המשפט יבכר תמיד דיון ענייני בפלוגתא על פני פתרון
28 דיוני-פורמאליסטי... מכיוון שכך, קבעה הפסיקה מבחנים צרים וברורים ורק
29 בהתקיימם יאות בית המשפט לנקוט דרך מקוצרת והחלטית זו בלי להידרש לסוגיה
30 שבמחלוקת גופא" (ע"א 50/89 פרופ' רות לוטן נ' פרופ' חיים אילתה ואח', פ"ד
31 מה(4)18).

32
33 6. לפיכך ועפ"י ההלכה הפסוקה, כאשר קיימת אפשרות, ולו קלושה, שעל פי העובדות
34 המבססות עילת התביעה יזכה התובע בסעד המבוקש על ידו, לא תימנע ממנו הכניסה
35 בשערי בית משפט [וראו לעניין זה: ע"א 642/89 עזבון המנוח שניידר ז"ל נגד עיריית

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תמ"ש 21-04-24072 פלוני נ' פלוני ואח'

1 חיפה, פ"ד מו(1) 470, 476-477, ע"א 35/83 חסין נגד פלדמן, פ"ד לו(4), 721 (1983); י'
2 זוסמן, סדר הדין האזרחי (מהדורה שביעית- 1995) בעמ' 387].
3

4 7. לצד זאת וכידוע, בראשית שנת 2021 נפל דבר בישראל עם כניסתן לתוקף של תקנות
5 סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "התקנות החדשות"), אשר ערכי היסוד על
6 אדניהם הן מבוססות הם ניהול הליך משפטי ראוי, הוגן ויעיל תוך איזון בין האינטרס
7 של בעלי הדין בהליך הספציפי ובין האינטרס הציבורי שיש בניהול הליך מהיר, יעיל
8 וצודק.
9

10 8. ערכי היסוד האמורים, המשקפים את התכלית החקיקתית שבבסיס התקנות החדשות,
11 נכתבו עלי ספר והם מובאים כבר בראשיתן (ראו תקנות 1-5 לתקנות החדשות).
12

13 9. סילוק תביעה על הסף מוסדר בתקנות 41-45 לתקנות החדשות. נביא להלן את
14 הרלוונטיות לענייננו:
15

מחיקה על הסף

16 "41(א) בית המשפט רשאי להורות על מחיקת כתב תביעה בכל עת על יסוד אחד
17 מאלה:
18

- 19 (1) כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה.
20 (2) מכתב התביעה עולה כי התביעה היא טרדנית או קנטרנית.
21 (3) התובע מתמיד באופן שאינו מניח את הדעת, להימנע מלקיים הוראות מתקנות
22 אלה או נמנע מלקיים החלטה או הוראה של בית המשפט.
23 (4) כל נימוק אחר שלפיו הוא סבור שראוי ונכון למחוק את התביעה.
24

25 42. סבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט רשאי הוא, מטעם
26 זה בלבד, למחוק את כתב טענותיו כולו או מקצתו".
27

דחיית תביעה על הסף

28 "43. בית המשפט רשאי לדחות תביעה בכל עת בשל קיומו של מעשה בית דין,
29 התיישנות או מכל נימוק אחר, שלפיו הוא סבור כי ראוי ונכון לדחות את התביעה".
30

31 10. עינינו הרואות, כי במסגרת התקנות החדשות ובהלימה לעקרונות היסוד שבבסיסן,
32 כמפורט לעיל, הורחבה סמכותו של בית המשפט לסלק תובענה על הסף ועמה הורחב
33 גם מתחם שיקול הדעת שלו.
34

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תמ"ש 21-04-24072 פלוני נ' פלוני ואח'

11. כך, בין השאר, רשימת העילות לסילוק תביעה על הסף אינה סגורה והמחוקק העניק לבית המשפט הסמכות לעשות כן בהתבסס על "כל נימוק אחר" אשר לדעתו מצדיק זאת.
12. למען הסר ספק יובהר, כי אין באמור משום התעלמות מן ההלכה הפסוקה באשר הובאה לעיל בכגון דא, חלילה, וודאי אין בכך כדי להכשיר שימוש נמהר ותדיר בסעד של סילוק תביעה על הסף. זכות הגישה לערכאות הייתה ועודנה זכות יסוד, שיש להגן עליה ולכבדה, ומשכך שומה עדיין על בית המשפט להפעיל הסמכות הנתונה לו לסילוק תביעה על הסף במשורה ובמקרים חריגים המצדיקים זאת בלבד.
13. כפי שיפורט להלן, מצאתי כי המקרה דנא על נסיבותיו הקונקרטיות בא בגדר המקרים החריגים בהם יש הצדקה עפ"י דין להורות על סילוק תביעה על הסף.
14. כאמור, המשיב עותר לביטול ההסכם משנת 1994, אשר כונה על ידו כהסכם מתנה, ולסעד הצהרתי לפיו הוא בעל הזכויות בדירה. בפרק הסעדים שבכתב התביעה עותר הוא, בין השאר, "ליתן פס"ד המצהיר כי חוזה המתנה מבוטל ויש להשיב את הנכס לתובע".
15. דא עקא, שמעיון בהסכם משנת 1994 עולה, כי אין המדובר בהסכם מתנה כלל ועיקר, ואף יתרה מכך, ישנה בו הפניה להסכם המכר משנת 1993. מפאת חשיבות הדברים, יובאו להלן הסכמות הצדדים באשר עוגנו בכתב במסגרת ההסכם משנת 1994: "הואיל והמוכר הסכים להעביר לקונה את זכויותיו בדירה בת 3 חדרים, מטבח וחדרי שרות הנמצאת בקונה א' ברחוב והרשומה אצל עמידר בע"מ (להלן: החברה המשכנת)" כדירה מס' 2 בבית 441 וכחלקה מס' 172 כגוש 1830 (להלן: "הדירה") לפי חוזה שנחתם בין הצדדים ביום 04.06.93. והואיל ושני הצדדים מצהירים בזה כי המוכר הסכים למכור לקונה את הדירה בתנאי שהמוכר יהיה זכאי להמשיך ולגור בדירה למשך כל ימי חייו...".
2. מוסכם בזה ע"י שני הצדדים כי המוכר יהיה רשאי לגור בחדר אחד מתוך הדירה ולהשתמש בחדרי השירותים שבדירה למשך כל ימי חייו.
3. מוסכם בזה ע"י שני הצדדים כי על זכויותיו של המוכר לגור בדירה לא תחול כל התיישנות וכי חוק ההתיישנות לא יחול על התחייבות הצדדים לפי חוק זה".
- (מתוך ההסכם שנחתם בין הצדדים ביום 14.08.1994 וצורף כנספח א' לכתב התביעה; ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ.).

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תמ"ש 24072-04-21 פלוני נ' פלוני ואח'

16. מנוסח ההסכם משנת 1994 עולה בבירור כי הזכויות בדירה כבר הוקנו למבקשים
במסגרת הסכם שנחתם בין הצדדים שנה קודם לכן, ואשר אינו מוזכר כלל ע"י המשיב
בתביעתו. בהסכם מוצהר אמנם ע"י הצדדים, כי הסכמת המשיב להעברת הזכויות
בדירה למבקשים מותנית בקבלת הזכות להמשך המגורים שלו בה עד אחרית ימיו
ושנותיו, אך לצד זאת צוין גם, כי העברת הזכויות בדירה כבר בוצעה. הנה כי כן ברי,
כי ההסכם משנת 1994 אינו הסכם מתנה אלא הסכם המעגן את זכות המגורים של
המשיב בדירה לכל ימי חייו.
17. לפיכך, אפילו מלוא טענותיו של המשיב תתקבלנה ויעלה בידו להוכיח כי דין ההסכם
משנת 1994 להתבטל מחמת פגמים שנפלו בכריתתו, הרי שלא יהא בכך כדי להקנות
לו הסעד המבוקש על ידו, דהיינו השבת הזכויות בדירה לבעלותו ו/או מתן סעד
הצהרתי לפיו הזכויות בדירה הן בבעלותו. לא זו אף זו, קבלת התביעה רק תרע מצבו
של המשיב, עת תוצאת הביטול של ההסכם משנת 1994 תהא ביטול זכות המגורים
בדירה אשר הוקנתה לו באמצעותו.
18. יתר על כן, טענות המשיב לפיהן הוא לא ידע אודות הסכם המכר משנת 1993 אינן
עולות בקנה אחד עם העובדה שהוזכרה לעיל, לפיה בהסכם משנת 1994 ישנה הפניה
אליו וקביעה שהעברת הזכויות בדירה נעשתה מכוחו, וכמובן גם לא עם העובדה
שהסכם זה חתום גם על ידו.
19. עוד יוסף, וזאת מבלי להביע עמדה ו/או לטעת מסמרות בעניין, כי מן התשתית
הראייתית המונחת לפניי עולה, שעליו פניו הזכויות בדירה לא הועברו מן המשיב
למבקשים במתנה.
20. נוכח האמור ובהינתן, כאמור, כי אפילו יעלה בידי המשיב להוכיח תביעתו, הוא לא
יהא זכאי לקבל הסעד המבוקש על ידו, יש למחוק התביעה על הסף.
21. לא נעלם מעיניי, כמובן, כי המבקשים נטלו וייצגו והגישו כתבי בי דין בהליך. עם זאת
ולפנים משורת הדין, בשים לב לגילו של המשיב ולמצבו הכלכלי והבריאותי ולקרבה
המשפחתית בין הצדדים, איני מוצאת לחייבו בהוצאות משפט, וכל צד יישא
בהוצאותיו.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תמ"ש 24072-04-21 פלוני נ' פלוני ואח'

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
22. ההחלטה ניתנת לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים ופרטים מזהים נוספים.
23. בכך תם הדיון בהליך והמזכירות תסגור התיק.
- הדיון הקבוע ביום 21.02.2022 - מבוטל.
- ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"א, 30 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

פאני גילת כהן, שופטת

10
11